

- Jeg velger å leve

Tore Åsbu er sjef for Kårstø HV-område. Sommeren 2005 fikk han diagnosen neuroendokrin kreft. I dette åpenhjertige intervjuet forteller han om hvilken innvirkning kreftsykdommen har hatt på livet hans.

TEKST: Oddbjørn Vistnes
Journalist, HVST P&I

FOTO: Vegar Schwartz
HVST P&I

Haugesunderen har valgt å være åpen om sin egen sykdomssituasjon, for å gjøre det lettere for seg selv og personene han omgås med, både i sitt virke som lærer og som områdesjef på Kårstø.

- For meg er det viktig å ikke legge lokk på dette. Jeg vil at folk skal kunne forholde seg til meg på samme måte som før, sier Tore.

Åsbu fikk vite at han var kreftsyk sommeren 2005.

- Det er en sjelden sykdom, og da den ble oppdaget var det allerede spredning. Jeg har nok hatt kreften i 2-3 år før diagnosen ble stilt, sier Åsbu.

- Det er en kronisk kreftsykdom, som jeg ikke kan bli frisk av. Den er ikke blant de mest aggressive, men prognosene er veldig forskjellige. Er jeg heldig kan jeg leve mange år med sykdommen, fortsetter han.

- Hva slags behandling får du?
- Hovedsvulsten ble fjernet høsten 2005, men spredningen som sitter mange plasser i kroppen får man ikke vekk. Jeg får cellegiftbehandling hver fjerde uke, og relativt hyppig oppfølging ved kreftavdelingen på Haukeland sykehus, forteller Åsbu.

Likemann i CarciNor

Åsbu er medlem av CarciNor – foreningen for personer med neuroendokrin kreft og deres pårørende. Foreningen skal være en støttefunksjon, og behovet for støtte relateres til for eksempel vanskelighet ved utredning og behandling og psykisk og sosial mestring av sykdommen. CarciNor er tilsluttet Kreftforeningen.

LIVSGLAD: Tore ønsker å leve et normalt liv - på tross av kreftsykdommen

- Da jeg kom til Haukeland fikk jeg informasjon om CarciNor. Foreningen har hjulpet meg til å bli mer bevisst på min egen situasjon, og at det går an å leve med sykdommen, sier Åsbu.

Carcinor har et likemannstilbud, og Tore er likemann i Rogaland. En likemann i CarciNor er en person som på bakgrunn av erfaring om å leve med neuroendokrin kreft, kan være til hjelp for andre i samme situasjon og disses pårørende.

- Når du får beskjed om at du er kreftsyk, kommer det naturligvis som et sjokk. Det er viktig å få fram at det går an å leve forholdsvis normalt, og kunne fortsette det livet man hadde før diagnosen ble stilt. Men på en annen side er det ikke til å komme fra at kreftsykdommen snur opp ned på livet. Du får litt andre syn på ting, og blir mer opptatt av å leve mens man lever.

Lang fartstid i HV

Åsbu er glad han har hatt Heimevernet å støtte seg til i sykdomsperioden.

- Jeg begynte i Heimevernet da jeg var 15 år gammel, som HV-ungdom. Det har blitt noen år etter hvert, og Heimevernet har blitt en del av mitt liv. Det kommer en dag der jeg må slutte, men jeg håper å kunne fortsette noen år til, sier Åsbu, som har vært områdesjef siden begynnelsen av 90-tallet.

- Jeg begynte som områdesjef i 1992. Hele tiden har jeg hatt utrolig gode kollegaer i Heimevernet. Skal du få denne stillingen som områdesjef til å fungere, er du helt avhengig av gode medbefal og samarbeidspartnere. I løpet av disse årene har vi fått til gode øvelser og et godt HV-område.

I fjor tok han over ansvaret for Kårstø HV-område – et område som ble opprettet i forbindelse med kvalitetsreformen. Kreftsykdommen har ikke hindret Åsbu i å utføre sine plikter.

- Vi har hatt et utrolig godt samarbeid, og har fått ting til å fungere optimalt. Det har fungert greit for meg også, selv om jeg har hatt denne kreftsykdommen. Jeg har gode kollegaer som støtter meg og følger meg opp. Det er jeg veldig takknemlig for. Når det er møter jeg ikke kan stille på, er det alltid en annen som kan steppe

inn og gjøre en helt utmerket jobb, sier områdesjefen.

Har du på noe tidspunkt vurdert å gi deg som områdesjef?

- Det var den første tanken som slo meg da jeg fikk diagnosen. Jeg lurte på om det gikk an å fortsette og hva jeg ville klare. Det var en usikker periode, erindrer han. Men Tore har bitt tennene sammen og bevist for seg selv og andre at det er mulig å leve et tilnærmet normalt liv, på tross av sykdomssituasjonen.

- Mange som har neuroendokrin kreft kan ha en relativt bra allmenntilstand, selv om sykdommen er alvorlig og kreften har stor spredning. Jeg synes det fungerer rimelig greit å være lærer og områdesjef. Jeg har kanskje de tyngste stundene når det er lite som skjer, men når jeg har aktive dager på jobb og i Heimevernet fungerer livet omtrent som før, avslutter Tore.

// HVA ER NEVROENDOKRIN KREFT?

- Samlebetegnelse på hormonproduserende svulster som utspringer fra neuroendokrine celler.
- Hormonproduserende svulster inndeles etter hvilket organ de oppstår i. De fleste svulstene utgår fra magesekk, tynntarm, appendix, tykktarm, endetarm og bukspyttkjertel.

Prosjekt krigsminnesmerker gjenopptas

Arbeidet med å registrere inn krigsminnesmerker har stått på stedet hvil i noen år. Nå rapporterer prosjektansvarlig Tore Kielland Gransæther at prosessen vil bli gjenopptatt, og at man forhåpentligvis får systematisert alle merkene og gjort dem tilgjengelig på nettet innen halvannet år.

TEKST: Oddbjørn Vistnes
Journalist, HVST P&I

FOTO: Vegar Schwartz
HVST P&I

Da prosjektet stoppet opp var så mye som 80 % av alle krigsminnesmerkene registrert og behandlet. Ressursmangel er årsaken til at prosjektet har stått i stampe de siste årene.

Kielland understreker betydningen av å komme i mål med prosjektet.

- Minnesmerker lyver sjelden. Folk som har ofret liv og lemmer for landet vårt fortjener å bli hedret, sier han.

Totalt finnes det ca 3500 minnesmerker over hele landet, opplyser stabsjef Geir Olav Kjøsnes.

Heimevernet har stått for over halvparten av innskuddet i prosjektet som ventes å bli avsluttet innen utgangen av 2008.

- Målet er at alle merkene skal gjøres tilgjengelige på nettet. Dette er et kjempefint kildemateriell, der forskere enkelt kan gå inn og hente ut opplysninger, avslutter Gransæther.

ENIG: Kielland og GIHV er entydig i betydningen av minnesmerker

Har du spørsmål om kreft? Ring Kreftlinjen på telefon 800 48 210

kreftforeningen.no

Du kan også kontakte oss på:
 > e-post: kreftlinjen@kreftforeningen.no
 > SMS til 1980 merket Kreftlinjen
 > eDialog 24 på www.kreftforeningen.no
 > FAQ / ofte stilte spørsmål

Kreftlinjen er åpen for alle og tjenesten er gratis fra fasttelefon. Den er et tilbud til alle som har spørsmål om kreft. Kreftlinjen bemannes av helsepersonell som har taushetsplikt.

Kreft
foreningen

Kreftlinjens åpningstider: > mandag, tirsdag og onsdag: kl. 0900–2000 > torsdag og fredag: kl. 0900–1500